

ભાવગણ શેહેરનું વર્ણન.

મંનરંજન ગાયનોથી भरपुर.

ભાગ ૧ લો.

મંગળાચરણ ગુનપતીની સ્તુતી.

૧

(રાગ તુન કુમલા જીઅરવા.)

નમુ ગુનપતી ગરવા (૨) હો પ્રભુ ખ્યારા. (૨) ટેક.
 અંથ આદરતાં અર્જ કરું છું (૨) આહું પારઉતરવા (૨) હો પ્રભુ
 તમ દર્શનથી પાવન થાઉં (૨) ધારો કૃતાર્થ કરવા (૨) હો પ્રભુ.
 મેહેર કરો મમ ઉપર માયું (૨) હાથ શીરપર ધરવા (૨) હો પ્રભુ
 અલ્પ પ્રાણી હું કહું કરજોડી (૨) ઈચ્છું તમ દરશનવા (૨) હો પ્રભુ.

૨

(રાગ ભેરવી ગજલ)

નૃપતી તપ્તેશ છે. ન્યાયનો નિર્મળઝરો પ્રભુ.
 આપે અદલ ઈનસાફ સૌને ખ્યાફ ધરી પ્રભુ. ટેક.
 દીર્ઘાયુ બક્ષો દયા કરી કરો કૃપા કહું;
 દિન દિન કરો ચડતી કળા નમું વિશ્વના વિભુ, નૃપતી.

સુણી પોકારો દીનના દીલ દાઝ ધરે કહું;
 પ્રભને માટે પ્રાણ દે અમ્મર કરો પ્રભુ. તૃપતી૦
 ધર્માવતાર ધર્યો તમે અંશ ઈશ્વરી કહું;
 ચંચળ ગતી સલક્ષણા અમ શીર રહો પ્રભુ. તૃપતી૦
 અલ્પમતી હું આપનો છુ દાસ રંક કહું;
 વર્ણન કેમ કરી શકું અગાધ ગુણ પ્રભુ. તૃપતી૦

૩

(રાગ ગોપીચંદ)

કેમ વસ્યું નગર આ, લક્ષ્મી વાંચો કરું વીનતી. ટેક.
 સવંત સતર ઓગણ્યાશીમાં ભાવસિંહજી ભુપ;
 ચડ્યા શિકારે આપ સીમમાં દીઠું સ્થાન અનુપરે. કેમ
 રવાપુરીનું રમ્ય સ્થાન જે, શોભે સાગર તીર;
 આનંદ અતીશે વાખ્યો અંગે જોતાં ધારી ધીરરે. કેમ.
 અચરજ અન્ય દીઠું એક આપે ચિતા સમીપે સસ;†
 લામ ધરી હરાવ્યો તેને, પામ્યા જોઈ હુલાસરે. કેમ.
 વિચાર્યું મન માહારાજાએ, સ્થાન બળીટ છે એહ;
 રચું આ*મ જો આ અવતી પર બને અલોકીક તેહરે કેમ.
 નિજ વડીલનું પુર પેળીને પીરમ બેટ પ્રખ્યાત;
 વડવા વસેલ આંહી પ્રથમથી જોયું તે ખરેખાતરે. કેમ.
 સર્વ રીતથી સુંદર લાગ્યું સ્થાન અતી રમણીય;
 સિંહાર છોડી વસવું આંહી, ઈચ્છા થઈ ધણીજરે. કેમ.

(રાગ બનબારા. લાવણી.)

જાગેશ્વર જોશી અમારા છો, તંન મનથી મને પ્યારા. ટેક.
 મેં દીઠું કૌતક એક, ગયો સાગર તીર ધરી ટેક.
 જ્યાં વિચાર ફર્યા મન મારા, છો તન મનથી મને પ્યારા.
 યયો ચિત્ત સમીપે સસલો, તેણે હરાવ્યો કરીને હલ્લો;
 મને મર્મ જણાવો પ્યારા, છો તંન મનથી મને પ્યારા.
 હું રહ્યો સ્થિર એ હામે, મુજ -હૃદય જરાયું હામે;
 સદગુણ પસર્યો દીવ્ય મારા, છો તંન મનથી મને પ્યારા.
 નિર્મલ થાએ શુરવીર, દીંગ મુંઢ ધરે ત્યાં ધીર;
 કરે ન્યાય તણાં કૃત સારાં. છો તંન મનથી મને પ્યારા.

૫

કેરળો.

જોઈ ગ્રહ ગુણ એ હામ, ખુશી દીવ્ય મારે. (૨) ટેક.
 દેવેને છે દુર્લભ, પૃથ્વી દીડી આપે દ્રષ્ટ;
 જ્યારે પણ શુરો ત્યાં થાએ, કદી ન પામે કષ્ટ. ૧
 નગર વસાવો એહ સ્થાનકે, દિન દિન વૃદ્ધી થામ;
 રાજા પ્રગટે પુન્યશાળી, જ્યાં જડે ન જગતી માંમ. ૨
 આમદાની વધશે ત્યાં અતિશે, વધે મહિમા રાજ;
 પ્રભુ તુલ્ય થાશે નર દેહે, કરશે સૌનાં કાજ. ૩

(૪)

૬

રાગ માણીગર મોલે પધારો.

નગર છે સ્વર્ગ સમાન મહારાજ, તમ નગર છે સ્વર્ગ સમાન. ટેક.

સાખી.

દરવાજો ઘોઘા તણો, ગંભીર છે દેખાવ.

સરસ મકાનો શોભતાં, દીક્ષને જોવાનો મુર્ખ બાવ. માહાં

મોતીઆગ રંજન કરે, મન જોતાંજ જરર;

જાણે સ્વહસ્તે રચ્યું માનો વીરચીએ આપુર. માહાં

નાદુખ્યાગ પણ અધીક છે, શોભા માંહી સાર;

પાસે શંકર સ્થાન છે, પુર્ણ રક્ષા ધરી પ્યાર. માહાં

જાએ પખ્લીક પાર્કમાં, તે રસ્તેથી જન;

વિચિત્ર રચના તે તણી, જોઈ થાએ મનુષ્ય પ્રસન્ન. માહાં

અનેક વૃક્ષો ઉછર્યા, પશુ પક્ષી તે માંહી;

સિંધ વાઘ ચિત્તા રહે, કરે ગર્જના પીંજર માંહી. માહાં

સસલા સુંદર શાહુડી, માંહી મધુરા મોર;

કોયલા ચકલાંને ખીજાં, કરે તાનમાં સુંદર સોર. માહાં

હરણ જરખને વાંદરાં, સાખરને સિયાળ,

અનળ પક્ષી અહીં ઓપતાં, જોતાં વારાહ લાગે વિકાળ. માહાં

રીછ રોઝને લાવરી, કાકા કૌવા આંહી;

ચારો પાણી સૌ આપીને, પુરી રાખે સર્વેને માંહી. માહાં

બાંક ખુરશીઓ બેસણે, શરદ કરે તે સ્થાન,

નીક જોઈ નયન જે લાગે, આરામનું મને ધામ. માહાં

વડવા જુનું ગામ છે, વસ્યું નગર તે પાસ;
 શોભા તેથી અધીક થઈ, રૂડાં કીધાં મનુષ્યોએ ધામ. માહાં
 યાંત્ર વસ્ત્ર વણવા તણો, છે તે વડવા પાસ;
 રાજી ચાલે અતિ ઘણી, જેથી શેહેરનો થાય પ્રકાશ. માહાં
 વીંટલબાગ સુંદર કર્યો, ખરચી ધન અપાર;
 વિસ્મય પામે જોઈને, કીધી કતી કેવી આ ઠાર. માહાં
 અન્ય ગ્રામ વસીયું અહીં, કહેવા એ છે કામ્ય;
 વસ્તી ગોરા લોકની, અહોનીશ બળે જ્યાં લેમ્પ. માહાં
 દોડમ દોડા રેલની, રાલ દીન ત્યાં થાય;
 મુખ્ય સ્થાન છે લાઈનનું, સર્વ ઈજન ત્યાં જઈ ભરાય. માહાં
 દેખાએ પછી દંડ જ્યાં, વાણ તણા અગણીત;
 ધન ફરકે નાવમાં, ઉપજે જોઈ અતીશે પ્રીત. માહાં
 દંડી સન્યાસી તણું, અન્ન ક્ષેત્ર છે આંહી,
 નાગર ગ્રહસ્થે તે કર્યું, રાખ્યું નામ જગતની માંહી. માહાં
 આદી ક્ષેત્રો અતિ ઘણાં, ગરીબ જનની કાજ;
 અન્ન જમી આશીશ દે, પ્રભુ રાખે અમર માહારાજ. માહાં
 જેલ બનાવી જંગલે, વિશાળ કોટની માંહી;
 કેદી કે તેમાં વસે, કીધાં ચોરી તણાં કલ્ક કાંહી. માહાં
 ખેલટણ રહે તે પાસમાં, ચોકી કેરે કાજ;
 કમાન્ડર તે ઉપરે, રૂડા પેહેરીને નીકળે સાજ. માહાં
 અદ્ભુત ઈસ્પીતાળ અહીં, બંધાએ છે બહાર;
 ઘણાંક વરસો થઈ ગયાં, તેનો નાવ્યો અઘાપી પાર. માહાં
 છત્રી આરસપાણીની, બને તળાવની માંહી;

જોવા જાએ જન્મ અતી, કતી આવી મળે નહીં ક્યાંહી. માહાં
 ચોક્કા પેહેરો ચો દીશે, ઠામ ઠામ પોલીસ;
 કચ્છો શીતુર જે કરે, તેને હાજર કરે હરગીસ. માહાં
 મારકીટ તરકારીની, કીધી નગની માંય;
 સર્વ વસ્તું સોંધી મળે, ઠઠ થાએ પ્રભાત ત્યાં થાય. માહાં
 બજાર બહુ કરી ઓપતી, માત્ર ભર્યાં બરપુર;
 રૂપૈયાની રેલ જ્યાં, માહારાજે વધાર્યું તુર. માહાં
 તાર તણો સંદેશડો, ચાલે અહીં રાજગાર;
 સટાવાળા ચોદીશે, ફરે ઉદાસવૃત્તીમાં સાર. માહાં

૭

(રાગ લાવણી)

શોભામાં બહુ શ્રેષ્ઠ, ગણાયું, ભાવનગર ભાર્ત સારે,
 ભવ્ય મકાનો બાળી હું નંજરે, મગ્ન થયો હું દીલ મારે.
 રાજમેહેલ રચના અતી ઉત્તમ, મધ્ય નગ્ર જોઈ મન હસે;
 ઈંદ્રાસનથી અધીક વખાણુ, દેવ મનુષ્યો વાસ વસે.
 બજાર ઠાઠ બન્યો કહું ભારે, વણિક આદી વણજ કરે;
 થયા શ્રીમંતો સત્ત આધારે, દીન જનોનાં દુખ હરે.
 નૌતમ નીરખો નાગરનાં ગ્રહ. ઈંદ્રાસનની ઉપમા આપું;
 એક એકથી અધીક બનાવ્યાં, ચરચ્યું ધન ખાંતે લાખું;
 વાધાવાડી દીલમાં દાડી, પાનવાડી કરે શરદ ખરે;
 મિષ્ટ મેવાને ગ્રહણ કરીને, આનંદથી ફળ અહાર કરે;
 કોર્ટ સ્કુલને કોલેજો જ્યાં, કૈકે મુંકી જોઈ માળ;

નીક જાગ ...

અન્ય ઓશીસો અધીક બનાવી, પુર્ણ કપાછો માહારાજ.

૮

(રાગ મનહર)

વૈશ્રવની હવેલીને, જગતનાથ જઈ જુઓ;
જશેશ્વર જાણીતા છે, પ્રસિદ્ધ આ પુરમાં;
જોયરાજ બાળી કાળી, અંબાજી છો માત અહીં
રૂપાપુરી રમ્ય સ્થાન, વસે છે અરણ્યમાં
ભીડના ભંજન નાથ, ભીડ સમે ગ્રહે હાથ;
કુલ નાથ નીલકંઠ, આદી દેવ ગામમાં;
પૂંજન પવિત્ર થાય, ધૃતના દીપક થાય;
પ્રસાદો નિત્યે ધરાય, કંચનના થાળમાં;
સદાવૃત ચાલુ મળે, દીન કેરાં દુખ ટળે;
દુર દેશી દુખી લોક, આવી મળે ગામમાં;
અંનની ન ખોટ અહીં, જિભા રહે કોઈ કહીં;
માજન મદદ ઘણી, પુન્ય કેરા કામમાં;
હનુમાન હાક મારે, રૂખડીઓ રહી આવે.
મેલડીની મહેર માગે, સર્વ ભાઈ બીડમાં

૯

(રાગ ગીતી ચાલ)

હાઈકોર્ટ જોઈ હઈયું, હામજ મુકે, શું સુંદર રચના;
અદલ મળે ઈનસાફ, સરદારો છો સુર સદા તેના;
હાઈરકુલ છો હારે, બાબો શીખે શાસ્ત્ર રીત આંહી;
ભવ્ય મકાનો બાળી, ગવં રહે નહીં લેશ માત્ર કાંઠી.

જમસેદજી જસવંતા, શીખાવે છે વીધા ધણી સારી,
 આળસંગ હળી મળીને, પ્રીતી રાખે અધીક દીલ ભારી;
 ઓશીસ છે ઈજનેરી, તાર પોસ્ટનાં કામ કહું કીધાં,
 હરખે મનનીજ નીરખી, પ્રવાસીઓનાં દીલ હરી લીધાં.
 કન્યાશાળા કીધી, ઔષધ શાળા અધીક ઉપયોગી,
 દવા દાનને આપી, રોગી જન સૌ દુઃખ દીએ ત્યાગી;
 મુજઈ પ્રાંતો મધ્યે, દેશીરાજ્યો ધણાંક મેં દેખ્યાં,
 ચોખ્ખામાં નથી સારાં, ભાવનગરથી અધીક નહીં પેખ્યાં.

૩૦

(રાગ ક્ષત્રી કલંક.)

નથી રાજ્ય ભાવેણાની તુલ્ય, સૌરાષ્ટ્રમાં ફરી જીવોરે.	
પાકે નીપજમાં મોતી અમુલ્ય,	સૌં
નથી રાજ્ય કૃપા આવી ક્યાંહી;	સૌં
પુત્ર પીતા તણા સંબંધ છે બ્યાંહી,	સૌં
પુર્ણ પુન્યતણુ છે આ સ્થાન.	સૌં
પામે ગુણીજન અહોનીશ માન,	સૌં
વસે વાસો આવી વિદેસના લોક.	સૌં
રહી રાજમાં દે આશીશ અથોક.	

૧૧

(રાગ મનહર)

પાનવાડી વાધાવાડી જીએ જન દાડીદાડી,
 વાડી માંહે જાજી ઝાડી, દેખી મન દોડે છે.

કૈલાસનો બાગ જેહ, શંકર સમુહ તેહ.
 ધરી જીવો નેણે નેહ, જશેશ્વર જેડે છે.
 પીત્ર બાગ નાકુબાગ, જેવાતણો સારો લાગ.
 જનન જન્ય છે અયાગ, પક્ષી જ્યાં સજેડે છે.
 ગાન તાન પક્ષીકેરાં, સુણીને આનંદ થાય.
 જેવાતણું મન થાય, લાલચને તોડે છે.
 વિશેશે વીઠલવાડી, જન્ય જનન જેસી ગાડી.
 ભાવશીંગળની વાડી, આનંદ પમાડે છે.

૧૨

(રાગ શીખરણી.)

સરોવર છે સાંરું, સમુદ્ર સમ ઓપે ધણું.
 તુપે નામજ રાખ્યું, બોર તળાવજ તે તણું.
 સરીતાતો સારી, માજેશ્વરી મનહર ધણી.
 મહીં વાળી વેગે અદ્ભુત તેની કતી કરી.
 કદી ન પડે પાંણી, પ્રભુતણા અતી કોપથી.
 નહી આંચજ આવે, પોષણ થાએ તે થકી.
 ગણાવું હું ખીજું ગામ, તળાવજ ગામમાં.
 ખરે ખુશી થાશે, નીરખી તેને -હૃદયમાં.
 અતી છે ઉપયોગી, રાત્ર દીન રૈયત બરે.
 ખરે તેનું પાણી, આનંદથી સૌજનન ફરે.
 આદીછે બહુ અન્યો, કથવું શું વરણન કરી.
 કૃપા મહારાજની, દુખ ન પામે જનન જરી.
 પ્રતીદીને પેખો, ગુજરી સરોવરની તીરે.

ખરીદો સૌ વસ્તુ, સરસ સસ્તી ફરી ધીરે

૧૩

(રાગ લાવણી ભરથરી બ્રાતા વીચારીને.)

ખંદર રચના બહુ બનીછે, સર્વ તરે સુખદાર્ઠ ટેક.
 બુઝો નાવ માટ (૨) થયો ખર્ચ અતીશે ભારી;
 સુગમ કર્યું સર્વેને માટે, ખીક નહી મનમાંહી. ખંદર.
 ફરે નાવ સર્વ (૨) નહીં ખીક ખુડયાની આંહી;
 વાણુ વાવટા સદા ફરકે, તપ્ત તેજની માંહી. ખંદર.
 ધર્મ લીલાલેર (૨) સમુદ્ર, તણી અતી પ્રીતી;
 જોખમ ના મનં જાણુવું, કદી સ્વપ્ન મહીં નહીં બીતી. ખંદર.
 કર્યું પથર કામ (૨) નહી કાઢવ કીચડ કાંઈ;
 જવું આવવું સુગમ કર્યું છે, ચડે નાવની માંહી. ખંદર.
 ફરે અગન બોટ, (૨) સુખ સાધન સાઈં હમેશ;
 ફતેહના પોકાર કરે જન, અખાંડ રહો તપ્તેશ. ખંદર.

૧૪

(રાગ મનહર.)

કેવડો કરેણ કાંબ, કેળાંને કુસુમ અતી;
 મોગરોને માલતીનાં, જુંડ અતી જામ્યાં છે.
 અંબ ખાસ આંબો, અને અતી ફલ્યાં અનેનાસ;
 ગુલાબને ગુલખાસ, પુષ્પ વાસ પામ્યાં છે.
 નાઈ જુઈ જંબુ અને, દાડમનાં વૃક્ષ જાળાં;
 ફણસને ફાફલનાં, વૃક્ષ અતી વાવ્યાં છે.
 પાનને પોયણુ વળી, જોયાં અતી પપેનસ;
 નાળીએરી ન્યારીન્યારી, વૃક્ષ વૃદ્ધી પામ્યાં છે.

ભાગ પ્રથમ સમાપ્ત.

ભાગ ૨ જો.

૧૫.

(રાગ આશાગોડી.)

ભાવનગર મન બહુએ, સદા અમે, ભાવનગર મન બહુએ. ટક.
 તપ્તસિંહજી નૃપ અમારા, ધ્યાન તેનું નીત્ય ધરીએ. સદા અમે.
 વાસો વસીને આશીશ દઈએ, આનંદથી અમે ફરીએ. સદા અમે.
 અર્જ અમારી, ઉર લ્યો ધારી, અન્ય થકી નવ ડરીએ. સદા અમે.
 છાંયા તમારી શીતળ લાગે, દરશનથી દીલ ઠરીએ. સદા અમે.

૧૬.

(રાગ લાવણી ગુલે ગુલજનર)

સુણો મહારાજ (૨) તમ રાજ સુખદાર્ઠ આ,
 આનંદ રહ્યા વરતાર્ઠ, સુણો માહારાજ.
 અનુપમ રાજ આ આનંદ સ્થાને, સુખી થયા અમે સર્વ તરેહ
 કૃપા કૃપાળુ વરણી ન જાએ, સમાન સૌપર નેહ.
 અધીક શું ઉચારીએ, અમે આંહીઆ આનંદ ૧.
 દાણ કરો સૌ માફ કરીને, રાજ કરો રૈયતને આપ;
 દિનદિન ચડતી ચાહો અમારી, કરી ન શકીએ માપ.
 ગુણ વરણુન શું કરીએ, આંહી આ આનંદ. ૨
 સુગમ રસ્તા શોધી તમેને, આચરો રાખી પ્રીત અધીક;
 રામ રાજ સમ આણુ ફરે છે, કશી ન ધરીએ બીક.
 અમારી પ્રીત દિનદિન, અધીકાર્ઠ આ આનંદ. ૩

(૧૨)

ધર્માવતાર ધર્યો છે આપે, પુરણ અંશે પ્રભુ સમાન;
જોઈ આપને આનંદ પામુ, ગર્વ ધરું મનમાંહી.

અમારું રાજ સર્વથી સુખદાર્ઠ આ આનંદ. ૪

૧૭

(રાગ કાશગર.)

વિદ્વાન છો સુખણુ આપ, ગુણ ગ્રહો અતી.

કર્યો સુદારો રાજનો, કરીછે શુભ કતી. વિદ્વાન.

પરીક્ષા સેજલ્યો કરી શુભ દીર્ઘ છે મતી;

ધુર્તકેસ દોંગની કરો કતી છતી. વિદ્વાન.

વિદ્વાન પામે માન, આપ પાસ પુરપતી;

પ્રજ્ઞની માટ આમદાની કરો તમે જતી. વિદ્વાન.

બકરી સીંહ એક આરે દુર થઈ ભીતી;

ન્યેક ન્યાય શીરસમે રાખો સદા પ્રિતી. વિદ્વાન.

૧૮

(રાગ ચૈનના ૫૩ દક્ષણી રાહ)

ચીરંનજીવી રહો, તખ્તસિંહજી નૃપતીરે.

દીલ ઉદાર, રાખો પ્યાર, જીવનહાર, શુભાવતાર;

આનંદ દીલ અતીરે, ચીરંનજીવી રહો. ૧

દીન નમન કરું સ્વિકારો છત્રપતીરે;

દીનદાસ, ચર્ણુપાસ, પામુ ઊલાસ, કરું પ્રકાશ.

આપ ગુણુ અતીરે, ચીરંનજીવી. ૨

(૧૩)

૧૯

(રાગ સોરઠ)

ધન્ય ધન્ય મહારાજાધિરાજ, ધર્યું તમે રાજ શીરતાજ. ધન્યધન્ય.
 ઊંમર નાની પુર્ણછો જ્ઞાની, રૂડું તમે ચલાવોછો રાજ. ધન્યધન્ય.
 વડો ઈલકાળ જી.સી.એસ.આઈનો, નવ મળે અવરને આજ. ધન્યધન્ય.
 પ્રજાની પ્રીતી પામ્યા અતીછો, દીપાબ્યુ છે ભાવેણાતું રાજ. ધન્યધન્ય.
 ઈમ્પ્રેસ આપણું ખુશી થયાં છે, દેખીતમ રાજ કેરું કાજ. ધન્યધન્ય.

૨૦

(રાગ સીયાનો કનરો.)

ગુમ્મજ ગોઠી પ્રગટકરોછો, પ્રજાતણી સદ્ પ્રીડ હરો છો. ગુમ્મજ.
 તીમર નાસે સુર્ય ઊદયથી, પ્રેમ ના વરણ્યોં જાય-હૃદયથી. ગુમ્મજ.
 સુણી પોકારો કરો છુટકારો, નિતીનો પંથ સદા કરો પ્યારો. ગુ.
 પંડે ફરો છો ગુમ્મજ વેશે, ગુમ્મ ગુના સદ્ થાએ પ્રકાશે. ગુમ્મજ.

૨૧

(રાગ દેશની ખમાચ.)

કત સંચા તણુ લાગે સરસ અતી, શું અગ્ની વારીથી થઈ આકતી.
 મુંની જન તણી નવ પોએ મતી. કત સંચા. ૧
 વણુ વસો અતી ત્યાં સરસ સદા, ગણું ગાંસડી પાકી ન પાર તદા;
 નાવે આહકનો નહીં પાર કદા. કત સંચા. ૨
 કહું કાષ્ટ વેરાએ અગ્ની થકી ચાલે રેલ, સદા એહ યંત્ર થકી;
 ફેર પરવરે કોસ હજાર નકી. કત સંચા. ૩

૨૨

(રાગ તીલાનો.)

જોઈ પામું આનંદ, જોઈ પામું આનંદ;
 જોઈ પામું આનંદ, આનંદ પામું હું. ટેક.
 જુઓ રેલનું કામ, કેવી કીધી છે હામ;
 બીક તણું ના નામ, આવે ઝટ પટ ગામ.
 પોચાડે નીજ ધામ, મન પામે આરામ;
 ખરું છે સુખ ધામ, આનંદ પામું હું. ૧
 દીન એકની માંહી, જાએ દૂર દેશ ક્યાંહી;
 આવે જન્ય અહીં તહી, જોઈએ સંગાત નહી;
 સુખે એસીને મહી, કતી એવી છે અહીં;
 વાત વદવાની નહીં, આનંદ પામું હું. ૨
 નાંખો લાખોનો માલ, ચાલ્યો જાએ છે હાલ;
 આવી પહોંચે છે કાલ, આવે નહીં કાંઈ આજ.
 કરવી ના પડે ભાજ, કરી ના મજે ફાજ;
 સુખે સોંપી દે બાજ. આનંદ પામું હું. ૩
 કાષ્ટ ગટેચી સ્થાન, જોઈ ભુલ્યો હું ભાન;
 બહુ સરસ મકાન, છે અજેજોનાં ધામ.
 મુકે મોટા જોઈ હામ, પીડા ના મજે નામ;
 જુઓ અગ્નીનાં કામ. આનંદ. ૪

૨૩

રાગ ઈંદ્ર સલાનો.

શામળ સુત સુલક્ષણા ને, વીઠલ છે વીધાન;
 દેવાન પદને ઓપણ, પામ્યા છો અતીશે માન.

રાજ્યહકો સૌ સાચવે, રૈયત પર અધીકો પ્યાર;
 દૂર્ગુણથી રહે વેગળા, તમ ધન્ય માનું અવતાર.
 ગંભીર ઘેલાભાઈ છે, અહીં ન્યાય તણા સરદાર.
 રંક રાય સૌ એક ગણીને, સૌપર સરખો પ્યાર.
 રૈયત બહુ રાજી રહેને, કરે ખરો ઈનસાફ;
 હરણુ કર્યા ચીત સર્વનાં, દીલ જોઈ તમ સાફ.
 પોલીસ પક્ષી ઉપરેછે, ટેમુલજી તઈઆર;
 ખાહાદુર લાયક વીર છે, એ સુઝ જોઈ સરદાર.
 ઈજનેર હુદા ઉપરે છે, સીમ્સ સરસ ગુણુ બાણુ;
 અત્રકાપુર સમ ઓપતી, નયી કરી નીરવાણુ.
 બરજોરજી બાહોસ છે, ઔશધશાળા અતી પત્ય;
 દર્દીનાં દુઃખ હરણુ કરીને, સદ્ જણાવ્યું સત્ય.
 સડકો બાંધી ચોદીશે, પ્રવાસી જનને કાજ;
 ફાંતસ દીવા ચોદીશે, અખંડ રહો માહારાજ.

૨૪

રાગ. માલિની.

ગડ ગડ ગડ ચાલે, અશ્વની ગાડી આંહી;
 સુખી જન ચડી તેમાં, જાય વાડીની માંહી.
 અતી સરસ પકવાનો, મીષ્ટ મેવા જમીને;
 ઠરી હરી ફરી ખાંતે, દેવ દર્શન કરીને.

૨૫

(રાગ. કલ્યાણ.)

જય જય તમે કહો, અમ નૃપ અમર રહો.
 આનંદ સુખ નીર્જતાં, અગાધ સુખ લહો. જયજય.

મન હાસ્યથી હરણુ કર્યું, મન દ્રષ્ટી કપાળ આપ;
 દર્શન તમ છે દુર્લભ સ્વામી, નાસે જોતાં પાપ. જયજય.
 દુષ્પ વાદળને દુર કરીને, પ્રગટયા ભાનુ રૂપ
 તીમર શત્રુ નાશ કરીને. ભુષણુ વધાર્યું ભુપ. જયજય.
 દુષ્પ પામતા દીન બાપડા, કોઈ ન લેતું સાર;
 આપ પ્રતાપે આંચન આવે, દુર થયા સૌ માર. જયજય.
 પ્રભુની પાસે સદાય માગું. તમ દરસન પવિત્ર.
 અખંડ વાસો આ નગ્રીમાં, દીર્ઘાયુ શીર છત્ર. જયજય.

૨૬

(રાગ. દીલદારી કીનીરે.)

દુષ્પ હરણી દેવીરે, તમે છો જુગળજી.
 • દુષ્પ હરીને સુખજ કરીને ઓજરીઆ અરજ આ.
 દીલ ધર આ સુખ કરનાં દુષ્પ હરણી દેવીરે. ૧
 અરજ અમારી ઊર ધરો જો, કૃપા કરીને દુષ્પ હરોને.
 માતા ત્રાતા ખ્યાતારે, દુષ્પ હરણી દેવીરે.

જાહેર ખબર.

જોધપુરના રાઠોડ કર્ણસિંહજી. તથા
ઉદેપુરના માહારાણા પ્રતાપસિંહજી.

અંતે ત્રી અકી નાટક કે જે બાવનગર આર્ય હિનોપ-
દેશક નાટક મંડળીએ ખુદ બાવનગરમાં અમરકારક રીતે
ભજવી બતાવેલ છે અને લોક પ્રિય થઈ પડેલ છે તેમાંના
લમાન બકાવળીના રાગનાં ગાયનોથી માણસોનું ખગેખર
દીલરંગન કર્યું છે. સદરહુ બને નાટકો મોટાની કીંમત પ્ર-
થમ આલક પાસેથી ૩૦-૬-૦ તથા પાછળથી ૩૦-૮-૦
લેવામાં આવશે. વળી સદરહુ બને નાટકનાં ગાયન કપી
ઓપરાની કીંમત ૦-૧-૬ પ્રથમ આલક પાસેથી અને
પાછળથી લેનારને ૦-૨-૦ પડશે. આલક થનારે પોતાના
મુખારક નામ કીંમત સાથે દાણાપીડમાં વ્રજલાલ ત્રીભોવન
દાસ બાયાણીને મોકલવી. અગર કાંઈ પુછવાનું હોય તે પુ-
છવું નાટપેડ કાગળ લેવામાં આવશે નહીં.

બાવનગર } તુલજરામ રણછોડજી પંડયા.
૩૦-૬-૮૯

જાહેર ખબર.

સુબૂદ્ધિ સત્યદર્શક નાટક ત્રી અંકી--પ્રથમ આલક
થનાર પાસેથી ૦-૧૨-૦ અને પાછળથી ૧-૦-૦ લેવામાં
આવશે. આ ચોપડી થોડા દીવસમાં બહાર પડશે તે સુ-
દર પુઠું તથા સારી બાંધણીથી બંધાવામાં આવશે. આ
ચોપડીનાં આશરે ત્રણસો આલક થઈ ગએલાં છે. આલક
થનારે દાણાપીડમાં વ્રજલાલ ત્રીભોવનદાસ બાયાણીને નાણાં
મોકલી આલક થવું નાટપેડ કાગળ લેવામાં આવશે નહીં.

બાવનગર } તુલજરામ રણછોડજી પંડયા.
૩૦-૬-૮૯

